

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่พูดและใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนมัธยมสุโหงปาดี อำเภอสุโหงปาดี จังหวัดนราธิวาส จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานพื้นบ้านมุสลิมที่เป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน จำนวน 8 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 บทเรียน ซึ่งแต่ละบทจะประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นนิทานพื้นบ้านไทยมุสลิม รูปภาพประกอบ และคำอธิบายความหมายคำศัพท์สองภาษา (ภาษาไทย – ภาษามลายูถิ่น)

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ยกเว้นแผนที่ 8 จำนวน 3 คาบ รวมเป็น 17 คาบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม จำนวน 30 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

4. แบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความจากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้านมุสลิมที่เป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.1 ศึกษาหลักสูตร แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและการออกแบบ บทเรียนเสริมที่เป็นนิทานพื้นบ้านมุสลิม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน

1.3 รวบรวมนิทานพื้นบ้านมุสลิม จากตำรา เอกสารและงานวิจัยในพื้นที่ ได้นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมทั้งหมดจำนวน 238 เรื่อง

1.4 คัดเลือกนิทานพื้นบ้านมุสลิมจาก 238 เรื่อง ให้เหลือจำนวน 30 เรื่อง ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกนิทานพื้นบ้านมุสลิมที่มีเนื้อหา สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อและศาสนาของประชาชนในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยยึดตามหลักคุณลักษณะพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการของหลักสูตร การศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1.4.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1.4.2 ซื่อสัตย์สุจริต

1.4.3 มีวินัย

1.4.4 ใฝ่เรียนรู้

1.4.5 อยู่อย่างพอเพียง

1.4.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

1.4.7 รักความเป็นไทย

1.4.8 มีจิตสาธารณะ

1.5 นำนิทานพื้นบ้านมุสลิมจำนวน 30 เรื่องที่ได้คัดเลือกแล้ว ให้นักเรียนอ่านและเลือกนิทานพื้นบ้านมุสลิมที่ชอบให้เหลือจำนวน 8 เรื่อง โดยให้นักเรียนจำนวน 3 ห้องเป็นผู้อ่านและเลือก โดยแบ่งนิทานพื้นบ้านมุสลิมห้องละ 10 เรื่อง

1.6 นำนิทานพื้นบ้านมุสลิมที่นักเรียนได้เลือกอ่านและชอบมากที่สุดตามลำดับจำนวน 8 เรื่อง แล้วมาปรับปรุงภาษาให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.7 ออกแบบและสร้างบทเรียนเสริมที่เป็นนิทานพื้นบ้านมุสลิม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 บทเรียน แต่ละบทจะประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นนิทานพื้นบ้านมุสลิม รูปภาพประกอบ และคำอธิบาย ความหมายคำศัพท์สองภาษา (ภาษาไทย – ภาษามลายูถิ่น)

1.8 นำบทเรียนเสริมที่เป็นนิทานพื้นบ้านมุสลิม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุง แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.9 นำบทเรียนเสริมที่เป็นนิทานพื้นบ้านมุสลิมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.10 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนเสริมที่เป็นนิทานพื้นบ้านมุสลิม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากที่ได้ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 17 แผน แผนละ 2 คาบ

2.1 ศึกษาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 ศึกษาคู่มือครูการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำนิทานพื้นบ้านมุสลิมมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกหลังการสอน จำนวน 8 แผนๆละ 2 คาบๆละ 50 นาที ยกเว้นแผนที่ 8 จำนวน 3 คาบ รวมเป็น 17 คาบ

2.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ จำนวนภาษาและเวลาที่ใช้สอน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาวิธีการวัดและประเมินผล จากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน

3.2 ศึกษาเนื้อหาสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนที่ได้สร้างขึ้น โดยศึกษาจุดประสงค์ที่ต้องการวัดและสร้างตารางวิเคราะห์พฤติกรรมความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม จำนวน 40 ข้อ โดยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม 1 ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งความชัดเจนของตัวคำถามและตัวเลือก แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.6 วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน หลังจากที่ได้ทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยเทคนิค 25 % กลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วเลือกเฉพาะข้อที่มีความยากง่าย ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 25 ข้อ มาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร Kuder Richardson (KR 20)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการสอน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมเป็น 17 ชั่วโมง ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลและลงพื้นที่ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน ที่ผู้ศึกษา จะทำการเก็บข้อมูลและทดลอง

2. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 8 แผน

3. ทำการทดสอบผลการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ เวลา 45 นาที

4. นำผลคะแนนจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิม เป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ การทดสอบค่าที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำผลจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง มาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าดัชนีความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 % และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. นำผลจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ การทดสอบค่าที (t-test)

3. นำผลจากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาวิเคราะห์หาระดับคุณภาพของนักเรียน โดยกำหนดระดับคุณภาพดังนี้ (กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา, 2550 : 23)

3.1 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ระดับคุณภาพควรปรับปรุง

3.2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50 - 64 ระดับคุณภาพพอใช้

3.3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65 - 89 ระดับคุณภาพดี

3.4 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90 ขึ้นไป ระดับคุณภาพดีมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้นิทานพื้นบ้านมุสลิมเป็นบทเรียนเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียน

สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{NX^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียน

สูตรการหาค่า t-test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 n แทน จำนวนคู่คะแนน